

December 2020

Information om FAF-projekter vedr. slagtefjerkræ i Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarer har fået bevilget midler fra Fjerkræafgiftsfonden til en række projekter indenfor slagtefjerkræområdet. Der gives nedenfor en status på aktiviteterne. Hvis der er uddybende spørgsmål til projekterne, så er man meget velkommen til at kontakte medarbejderne i Landbrug & Fødevarer.

Fjerkræafgiftsfonden

Indholdsfortegnelse – aktuelle projekter

Markedsåbning og afsætningsfremme Asien	2
Halal og certificering	3
Sygdomsforebyggelse og veterinært beredskab for slagtefjerkræ.....	4
Fødevarer- og veterinære Forhold	8
Dyrevelfærd hos slagtefjerkræ.....	14
Data til type-2 korrektion af kyllingegødning i ny holdrapport	19
Miljøregulering af slagtefjerkræproduktionen.....	20

Ofte brugte forkortelser:

DTU Danmarks Tekniske Universitet

FVST Fødevarestyrelsen

L&F Landbrug & Fødevarer

Formål med projektet

Formålet er at øge afsætningen af fjerkrækød på de asiatiske markeder. Der skal både arbejdes for at sikre adgang til vanskelige markeder som det kinesiske samt at fastholde og øge markedsandelen på eksisterende asiatiske markeder. Ved en åbning af det kinesiske marked forventes, at der umiddelbart derefter indgås kontrakt med kinesiske aftagere. Forventningen er, at der kan afsættes flere produkter til favorable priser.

Status for 2020:

- Markedsadgang til Mexico er i fremdrift med udarbejdelse af udkast til certifikat og dokumentation af særlige produktionsprocesser. Markedsadgang afventer således primært, at der bliver mulighed for at komme på inspektion i Danmark, hvilket afhænger af den globale udvikling i covid-19. Markedsadgang til Indonesien kører lidt langsommere på grund af covid-19-situationen i Indonesien.
- Der arbejdes stadig på, at de kinesiske myndigheder ophæver AI-forbuddet mod Danmark, hvor fjerkræ er på listen over de sektorer, som Kina forventes at håndtere i 2021. Ophævelse af AI-forbuddet må dog forventes at være betinget af, at Danmark er fri for fugleinfluenza og kan derfor tidligst ske ultimo februar 2021. En ophævelse af AI-forbuddet forventes at ske ved en virtuel inspektion. Der afholdes fortsat løbende månedlige videomøde med den kommercielle samarbejdspartner i Beijing for at drøfte status for markedsadgang samt initiativer, der kan iværksættes for at fremme processen.

Yderligere information angående ovenstående projekt:

Stig Munck Larsen

T +45 3339 4288 | M +45 5167 1544 | E sml@lf.dk

Formål med projektet

Formålet er, gennem en transparent og effektiv halalcertificering, at øge afsætningen af fjerkrækød på de markeder, hvor der stilles krav om halalcertificering af kød og produkter. Gennem vidensopbygning om halal og etablering netværk og relationer, sikres både viden om seneste tiltag inden for de globale halalstandarder samt hurtigere adgang til kompetente myndigheders behandling af sager om halalgodkendelse.

Status for 2020:

- Som følge af implementering af nye halalstandarder i Saudi Arabien er der kommet nye regler for akkreditering af halal-certificeringsorganer i udlandet. Der har i efteråret været arbejdet på at få godkendt det danske halal-certificeringsorgan HQC og det forventes, at det danske kontor i HQC's organisation godkendes til halalcertificering inden årets udgang.
- Det skal oplyses, at Den europæiske Domstol i Luxembourg den 18. december træffer afgørelse i en sag, anlagt af en belgisk delstat om tilladelse til halalslagtning uden bedøvelse efter national beslutning. Denne afgørelse kan få betydning for fremtidig EU-lovgivning om halalslagtning og anvendelse af reversibel bedøvelse og dermed eksporten af halalprodukter.

Yderligere information angående ovenstående projekt:

Stig Munck Larsen

T +45 3339 4288 | M +45 5167 1544 | E sml@lf.dk

Formål med projektet

Afsætning af fjerkræ og fjerkrækød i Danmark, EU og på 3. landes markeder er afhængig af, at Danmark er fri for en række alvorlige, smitsomme fjerkræsygdomme, og at fødevarer sikkerheden er høj. Formålet med projektet er at forebygge og bekæmpe sygdomme på det fjerkræveterinære område samt at forebygge og håndtere både kendte og uforudsete risici, som kan true fødevarer sikkerheden. Projektet består af overvågning, kontrol og veterinært beredskab for en række smitsomme fjerkræsygdomme og zoonoser samt formidling af viden vedrørende disse til interessenter.

Projektet varetager dels kontrol, forebyggelse og videnindsamling i relation til Salmonella, Campylobacter, Aviær Influenza (AI) og andre sygdomme samt udarbejdelse af statistikker vedrørende forekomst af zoonoser og udbrud af smitsomme fjerkræsygdomme. Derudover sikrer projektet fremsendelse af materiale til udtagning og forsendelse af prøver for Salmonella og Campylobacter til alle producenter, samt afholdelse af analyseomkostninger for mistankeprøver udtaget for Infektøs Bronchitis.

Projektet har i år sikret løbende opgørelser over sygdomsforekomsten i den danske fjerkræbranche. Der udarbejdes løbende oversigter, der offentliggøres i Erhvervsfjerkræsektionens månedsblad. Samtidigt afleveres der hver måned flere forskellige udtræk og statistiske oversigter fra zoonosedatabasen til FVST, DTU, ministerier, etc. I forbindelse med specifikke sygdomsudbrud handles der øjeblikkeligt og sikres servicering af virksomheder og producenter med varetagelse af problemløsning på alle opståede sager som følge af udbruddet. Der sikres ligeledes løbende faglige indspark til ny lovgivning og ændret lovgivning til myndighederne. På baggrund af de input, vi får både fra medlemsvirksomheder og producenter, sikrer vi, at produktionen får den bedst mulige bistand og information for at sikre sygdomsforebyggelsen i slagtefjerkræ.

Aviær Influenza (AI)

Det har været en meget turbulent sidste måned med flere udbrud af højpatogen AI i Danmark og mange udbrud i Europa. Der er konstateret massiv smitte i de vilde fugle i Danmark. Der er informeret ud løbende om status på situationen.

Der er blevet udgivet en fakta-pjece om AI, som er sendt elektronisk til alle producenter, og inden jul fremsendes den også i papirform.

Salmonella

Slagtekyllinger

2020 har været et formidabelt år, når det drejer sig om salmonellaforekomst i slagtekyllingeproduktionen. Kun 10 slagtekyllingeflokke er indtil videre konstateret smittet. Der er tale om smitte med henholdsvis S. Typhimurium, S. 4.5.12:l:-, S. 4.12:l:-, S. Derby og S. Stourbridge. Langt de fleste flokke er fundet smittet med S. Typhimurium og S. Derby. Vi har aldrig tidligere siden salmonella-handlingsplanens start haft så lav en forekomst af slagtekyllingeflokke smittet med Salmonella.

Der har ikke været konstateret smitte med Salmonella i økologiske slagtekyllingeflokke eller fritgående slagtekyllingeflokke i 2020.

Centralopdræt, formering, avlsleddet

Der har ikke været nogen flokke i avlsleddet under mistanke i 2020.

Centralopdræt

Der har ikke været nogen centralopdrætningsflokke under mistanke i 2020.

Rugeægsproduktionen

2 flokke fordelt på 2 ejendomme er konstateret smittet i 2020. Flokkene blev konstateret smittet med henholdsvis *S. Typhimurium* og *S. Enteritidis*.

Revideret bekendtgørelse om salmonellakontrol

Der er fra Fødevarestyrelsens side meddelt, at dele af Småskalapakken indtil videre er udsat.

Der er dog ændret i bekendtgørelsen for forholdsregler vedrørende salmonellose hos fjerkræ samt *Salmonella* og *Campylobacter* i slagtefjerkræ m.m. Den nye bekendtgørelse har nr. 1819 af 2. december 2020 og træder i kraft 1. januar 2021.

Definitionen af indsendelsen af AM- og BM-prøver er ændret – se nedenstående udsnit fra bekendtgørelsen.

Prøveudtagning for slagtekyllinger

3) Prøveudtagning skal omfatte alle indelukker i et hus, og gødning skal opsamles repræsentativt for alle dele af de enkelte gulvafsnit.

4) For slagtekyllinger undersøges hvert hus for salmonella på følgende måde:

a) Tidligst 21 dage før slagtning udtages fem par sokkeprøver fra hvert hus (A-sokker).

Prøverne undersøges enkeltvist. Fra besætninger med op til 500 slagtekyllinger må de 5 par sokkeprøver dog pooleres og undersøges som 2 prøver. Poolingen kan ske i besætningen eller på laboratoriet. Prøven udtages af den besætningsansvarlige, dog foretager Fødevarestyrelsen prøveudtagning én gang årligt i besætningerne. Fødevarestyrelsen udtager ved denne prøveudtagning, som stikprøve, en prøve for hver påbegyndte ti huse på ejendommen, mens resterende prøver udtages af den besætningsansvarlige.

b) Tidligst 10 dage før slagtning, og minimum 5 dage efter A-sokkerne, udtages fem par sokkeprøver fra hvert hus (B-sokker).

Prøverne undersøges enkeltvist. Fra besætninger med op til 500 slagtekyllinger må de 5 par sokkeprøver dog pooleres til 2 pools og undersøges som 2 prøver. Poolingen kan ske i besætningen eller på laboratoriet. Prøveudtagningen forestås af en repræsentant for slagteriet, et laboratorium eller Fødevarestyrelsen eller under disses overvågning og ansvar. Prøven kan dog udtages af den besætningsansvarlige, hvis flokken slagtes på et slagteri, der slagter færre end 5000 høns eller kyllinger om dagen. Prøven kan udelades, hvis der er færre end 5000 slagtekyllinger i flokken, og flokken slagtes uden for Danmark. Prøven kan desuden udelades, hvis der er fundet salmonella i prøven udtaget 15-21 dage før slagtning, jf. nr. 4, litra a.

c) Prøver af fritgående flokke af slagtekyllinger udtages udelukkende inde i fjerkræhuset.

d) Prøver fra flokke i anlæg, hvor det på grund af strølsens beskaffenhed ikke er muligt at udtage sokkeprøver, kan i stedet udtages som gødningsprøver efter nr. 2.

e) Hvis der er konstateret salmonella i slagtekyllinger fra den foregående flok fra samme hus, skal den besætningsansvarlige foranledige, at der udtages ekstra prøver med henblik på at finde smitekilden.

f) Fra flokke, der undersøges efter bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i rugeægsproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil eller bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i konsumægshønsehold og opdræt hertil, udtages to par sokkeprøver, med mindre resultaterne af den senest foretagne undersøgelse er mindre end 21 dage gamle.

Det er nu også blevet tilladt at holde vogterhunde i sit udeareal. Dette beskrives i bilag 5 i bekendtgørelsen.

Link til den reviderede bekendtgørelse er her:

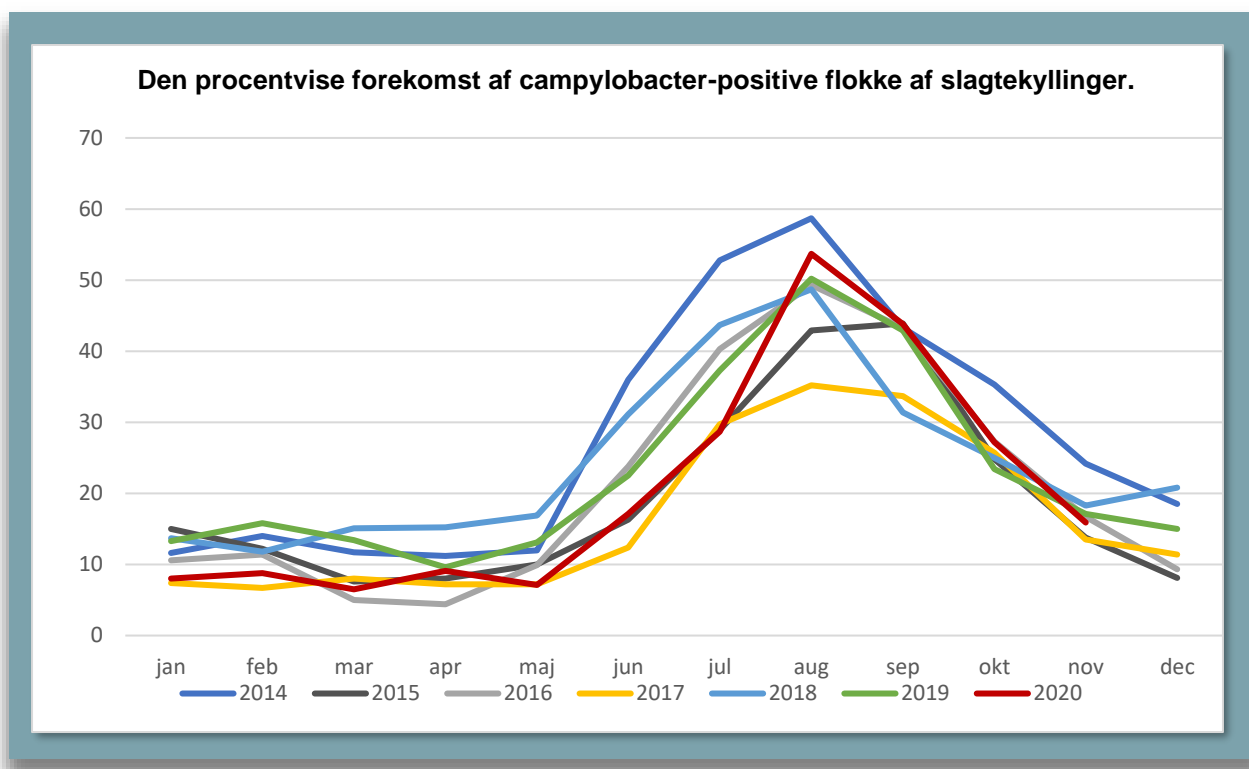
Slagtefjerkræbekendtgørelsen har fået følgende nummer: BEK nr. 1819 af 02/12/2020

Campylobacterhandlingsplan

'Handlingsplan for campylobacter i slagtekyllinger, fødevarer og det omgivende miljø 2018 – 2021' startede i januar i 2018. Landbrug & Fødevarer deltager i såvel styre- som arbejdsgruppe. Planen har en række indsatsområder, både inden for slagtekyllingeproduktionen, men også med at se på andre smitekilder og smitteveje. I planens løbetid skal der således blandt andet ses på, om det er muligt at optimere mulighederne for at vurdere handlingsplanens effekt. Her skal ses på både data fra humane campylobacter-tilfælde og på, om der kan skelnes bedre mellem forskellige kilder. Endvidere er der fokus på, om det vil være muligt at nedbringe campylobacterforekomsten i udegående slagtekyllinger, fortsat fokus på slagtehygiejnen også på mellemstore og små slagterier, og endelig skal betydningen af andre kilder undersøges. Fødevarestyrelsen står for forbrugeroplysning så som grill-kampagne og en kampagne med råd om mad, når man rejser.

I regi af handlingsplanen følges forekomsten af campylobacter i flokkene af slagtekyllinger, se grafen.

Yderligere information om ovenstående aktivitet:

Lene Lund Lindegaard

T +45 3339 4322 | M +45 5190 1597 | E lls@lf.dk

Formål med projektet

Projektet indeholder faglig-tekniske aktiviteter til støtte for branchen samt overvågning og formidling af veterinære og fødevarer sikkerhedsmæssige krav og regler - nationale såvel som fra relevante tredjelands- markeder. Projektet er baseret på en mangeårig indsats og har betydning for kvaliteten af og tilliden til branchens produkter og dermed sektorens mulighed for afsætning i EU såvel som til en lang række tredje- landemarkeder.

Projektet sikrer, at fjerkræbranchens slagterier opdateres med hensyn til lovgivningskrav vedr. fødevarer sikkerhed, hygiejne, biocider, mærkning, fødevarer kontaktmaterialer m.v.

Desuden sikrer projektet besvarelse af spørgeskemaer, forberedelse, koordinering, deltagelse samt opfølgning i forbindelse med myndighedsinspektioner fra tredjeland og SANTE-F.

Projektets resultater formidles ad hoc, for eksempel via nyhedsbreve, temadage, netværksmøder m.v.

Japan "The third free countries list"

På de japanske myndigheders hjemmeside ligger en liste over lande, regioner eller zoner (Third free countries), som Japan anser som fri for højpatogen og lavpatogen aviær influenza samt godkendt til at eksportere fjerkræ og fjerkrækød m.v. til landet. Link til MAFFs side:

<http://www.maff.go.jp/third-free>

Landbrug & Fødevarer går jævnligt ind på "The third free countries list" for at se, om der er kommet ændringer, og vi beskriver ændringerne kort på dette link:

<https://lf.dk/japans-the-third-free-countries-list>

Fra 3. september 2020 til og med 9. december 2020 har der været følgende ændringer (alfabetisk rækkefølge):

- Belgien er blevet gennemstreget
- Danmark er gennemstreget (17. november)
- Frankrig er blevet regionaliseret
- Holland er blevet gennemstreget og regionaliseret
- Philippinerne er blevet gennemstreget
- Polen er blevet gennemstreget
- Sverige er blevet gennemstreget
- Tyskland er blevet gennemstreget og regionaliseret
- Ukraine er blevet gennemstreget
- Ungarn har fået fjernet de sidste undtagelser
- USA har fået ændret i regionalisering

Siden sidste nyhedsbrev har der været udkommet to udgaver af Lovgivnings-Nyt i henholdsvis oktober og november 2020. Af relevante emner kan nævnes:

Forlængelse af Kommissionens forordning om midlertidige foranstaltninger i medlemsstaternes kontrolsystemer

Med KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2020/1341 af 28. september 2020 er gennemførelsesforordning (EU) 2020/466, for så vidt angår anvendelsesperioden for midlertidige foranstaltninger, endnu en gang blevet forlænget. Forordningen er omtalt i Lovgivnings-Nyt nr. 4, 5 og 6.

Denne gang er muligheder i forordning 2020/466 blevet forlænget fra 1. oktober 2020 til 1. februar 2021. Forlængelsen vedrører hovedsageligt importcertifikater.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content>

Ny vejledning til eksportbekendtgørelse

Fødevarestyrelsen har udsendt en ny vejledning til eksportbekendtgørelsen

<https://www.retsinformation>

Vejledning til de landespecifikke krav vedr. Kina og USA, der ikke længere er en del af selve bekendtgørelsen, vil blive offentliggjort på Fødevarestyrelsens hjemmeside på et senere tidspunkt.

Vejledningen er opdateret og udbygget på visse punkter bl.a. i forhold til adskillelse af varer med forskellig status og skriftlig egenkontrol.

Vi har ikke indtryk af, at hensigten med vejledningen har været at stramme op i forhold til gældende praksis, men udsendelse af den nye vejledning kan give anledning til, at kontrolmyndigheden genvurderer overholdelse af eksportbekendtgørelsens krav.

Lovgivnings-Nyt dækker udvalgte områder af lovgivningen, som skal overholdes ved produktion af kød og kødprodukter. Hovedfokus i nyhedsbrevet ligger på hygiejne, mærkning og sammensætning af kød og kødprodukter og berører f.eks. ikke arbejdsmiljølovgivning, lovgivning rettet mod primær produktion eller lovgivning som omhandler indtransport og aflivning. Det tilstræbes at omtale relevant lovgivning indenfor emneområdet, men nyhedsbrevet giver ikke sikkerhed for, at alt ny lovgivning omtales. Lovgivnings-Nyt indeholder også et afsnit omkring "Mulige nye lovinitiativer".

Herudover gøres opmærksom på, at det altid vil være den i Retsinformation eller EUR-Lex gældende udgave af specifik lovgivning som er gyldig uanset, hvad der måtte være anført i f.eks. ældre udgaver af "Lovgivnings-Nyt".

Dialogforum for kontrol

Fødevarestyrelsen holdt møde i "Dialogforum for kontrol" 30. oktober 2020. På mødet deltager brancheorganisationer for både detail- og engrosbrancher. Følgende emner var på dagsorden:

Kampagner

To kampagner, som er igangsat i oktober, blev beskrevet, hhv. "Berigede fødevarer" og "Anprisninger på læskedrikke, elektrolytdrikke, geler, barer og måltidsstatninger".

Mere information kan findes på FVST hjemmeside:

https://www.foedevarestyrelsen.dk/Kontrolkampagner_2020

Midlertidige foranstaltninger pga covid19 på mærkningsområdet

Fødevarestyrelsen fortalte om en række midlertidige foranstaltninger/dispensationer på mærkningsområdet. Det drejer sig hovedsageligt om accept af små ændringer i indhold i forhold til mærkning samt indpakning af varer som normalt sælges uindpakkede varer, og dermed manglende mærkning (brød og bland-selv-slik), samt mulighed for at indfryse fersk kød senere end "straks" under særlige betingelser. Udfasning af dispensationerne skal ske så snart det ikke længere er nødvendigt.

Bagatelagtige overskridelse

Der har været et tværgående arbejde mellem Landbrugsstyrelsen, Miljøstyrelsen og Fødevarestyrelse som har resulteret i en fælles holdning til de parametre som bruges ved skøn om sanktionering samt et fælles brug af benævnelsen "bagatelagtigt forhold". Fra 2021 vil denne term anvendes. På FVST-område forventes det ikke at give store ændringer

Covid-19

FVST redegjorde for deres kriseberedskab og fortalte om hvordan det påvirker måltallet for fødevarer kontrollen, som er reduceret med 16.000 kontrolbesøg, og det vil yderligere stige. Det vil hovedsageligt være basiskontrol som vil udgå og nogle opfølgende kontroller vil blive udsat

Status på Fødevarerforlig 4 – herunder smileyordningen

Anbefalingerne vedr. smileyordningen er nu endelig blevet politisk godkendt, hvilket betyder, at der nu kan arbejdes med implementering af ændringerne. Ændringerne betyder, at skalaen går fra 4 til 3 smiley (en glad, en mellemfornøjet og en sur) og elitesmileyen udgår. Ændringerne forventes at træde i kraft slut 2021/start 2022.

Analysemodeller

En databaseret model har været anvendt til at udpege basis- og stikprøvekontrollerne. Målet er at give mere målrettet og tilpasset fødevarer kontrol. Antallet af kontroller skal reduceres med 7.500 kontroller over 3 år og samtidig opretholde samme fødevarer sikkerhed.

Den udviklede model fungerer godt og opleves som et validt værktøj i forhold til udpegnings af kontrolobjekter. Det er derfor planlagt at fortsætte anvendelse og videre udvikling af dette værktøj. En ny model tages i brug til 2021, hvor bl.a. dataoplysningerne er udvidet med eksterne data fra CVR-register.

Forbrugeranmeldelser og ny hjemmeside

Fødevarestyrelsen har lavet en ny underside på hjemmesiden, som hedder "Startpakke for nye fødevarer virksomheder".

Oversigt over certifikater til eksport

På Fødevarestyrelsens hjemmeside om eksportrestriktioner ligger "Liste over aktuelle eksportrestriktioner" på dette link:

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/Eksportrestriktioner>

Landbrug & Fødevarer går jævnligt ind på oversigten for at se, om der er kommet ændringer, og vi beskriver ændringerne kort på dette link:

<http://www.lf.dk/oversigt-over-eksportrestriktioner>

- **Sydkorea** har fra 17. november indført forbud mod fjerkræ, inkl. daggamle kyllinger, rugeæg, strudse, øvrige fugle, fjerkrækød og skalæg fra Danmark.

Der er følgende undtagelser:

Fjerkrækød, der er varmebehandlet jf. attestationerne i La 23,0-5611 "Varmebehandlet fjerkrækød og fjerkrækødkonserves til Sydkorea". Bemærk i øvrigt attestation vedr. zoner. Autoriserede produkter fra "Scope and Standards for Sterilisation, Pasteurisation and Process of Dedicated Products for Quarantine".

Varer, der er afsendt 16. november og før, vil blive underkastet yderligere HPAI-test.

- **Rusland** har fra 19. november indført forbud mod levende fjerkræ og rugeæg, fjerkrækød og fjerkrækødprodukter samt alle øvrige produkter, der indeholder forarbejdet fjerkræ. Desuden forbud mod transit gennem Rusland af levende fugle.

Der er følgende undtagelser:

Varer, der har gennemgået en behandling, der sikrer inaktivering af AI virus jf. OIE Terrestrial Animal Health Code; foder og foderadditiver til fjerkræ (ekskl. foder og foderadditiver af ikke-animalsk oprindelse samt kemisk og mikrobiologisk syntetiserede); brugt udstyr til opdræt, slagting og opskæring af fjerkræ.

- **Hongkong** har som følge af udbrud af HPAI indført forbud fra 19. november mod fjerkrækød (hele slagtekroppe, udskæringer og spiselige slagtebiprodukter) samt fjerkræprodukter, inkl. æg, til human konsum. Forbuddet gælder ovenstående, fra Randers kommune. Levende fjerkræ og øvrige fugle kan ikke eksporteres.

Der er følgende undtagelser:

Forbuddet gælder indtil videre kun eksport af produkter fra Randers kommune.

- **Ny Kaledonien** har som følge af udbrud af HPAI indført forbud fra 20. november mod fjerkrækød og fjerkrækødprodukter fra regionen Midtjylland. Bemærk også, at Ny Kaledonien har indført restriktioner i en række andre EU-lande. Eksport af kød og kødprodukter med indhold af anden oprindelse end dansk, og som ikke er omfattet af undtagelser, kræver dokumentation for, at kødet ikke kommer fra områder underlagt restriktioner fra Ny Kaledonien

Der er følgende undtagelser:

Fjerkrækød og fjerkrækødprodukter, der er behandlet på en måde, der inaktiverer AI virus.

- **Japan** har som følge af udbrud af HPAI indført forbud mod fjerkrækød, fjerkrækødprodukter, æg og ægprodukter.

Der er følgende undtagelser:

Fjerkrækød, fjerkrækødprodukter, æg og ægprodukter, der er afsendt før 16. november 2020, og som samtidig er produceret 24. oktober 2020 eller før.

- **Forenede Arabiske Emirater** har som følge af udbrud af HPAI indført forbud fra 16. november mod levende fugle og ubehandlede produkter, heraf (FVST vurderer, at dette bl.a. omfatter fersk fjerkrækød og ubehandlede æg); daggamle kyllinger og rugeæg fra Danmark.

Der er følgende undtagelser:

Fjerkræprodukter, skalæg og afledte produkter, der eksporteres i overensstemmelse med attestationer i sundhedscertifikater.

Varmebehandlede fjerkræprodukter (fjerkrækødprodukter og ægprodukter) fra alle områder i Danmark.

- **Ukraine** har som følge af udbrud af HPAI indført forbud fra 17. november mod levende fjerkræ, rugeæg og fjerkræprodukter fra zoner hvor HPAI-udbrud er konstateret.

Der er følgende undtagelser:

Fjerkræprodukter der er behandlet på en måde, der inaktiverer AI virus.

- **Ghana** har som følge af udbrud af HPAI indført forbud fra 10. november mod daggamle kyllinger; rugeæg; frosset fjerkrækød; fjerkræprodukter (inkl. varmebehandlede fjerkræprodukter); fjerkræfoder.

- **Mexico** har som følge af udbrud af HPAI indført forbud fra 26. november mod rugeæg og daggamle kyllinger fra region Midtjylland

Yderligere information om ovenstående aktiviteter:

Maj-Britt Albrechtsen

T +45 3339 4478 | M +45 3083 1065 | E mpa@if.dk

Oversigt over certifikater til eksport

Landbrug & Fødevarer opdaterer regelmæssigt oversigt over certifikater i Fødevarestyrelsens certifikatdatabase til brug ved eksport af fjerkrækød og fjerkrækødprodukter.

Link: <http://www.lf.dk/fjerkræe-eksportcertifikater>

Seneste liste er fra 9. december 2020. I forhold til listen af 15. september 2020 er der disse nye certifikater:

- Hong Kong

La 23,0-6594 fjerkrækød

Ovenstående certifikat gælder kun fjerkrækød. Der er ikke længere et certifikat for fjerkrækødprodukter - de varmebehandlede fjerkrækødprodukter kan fremover eksporteres på det generelle certifikat OEC 08.

- Indien

La 23,0-6518 fjerkrækød og fjerkrækødprodukter

OBS: certifikatet er udarbejdet på baggrund af et certifikat til import af fjerkrækød og fjerkrækødprodukter, som Indien har forelagt Fødevarestyrelsen. Certifikatet er ikke godkendt af de indiske myndigheder.

- Singapore

La 23,0-6651 Tillægscertifikat vedrørende attestation for HPAI

Grundet HPAI-udbrud i Randers kommune har Singapore indført restriktioner for eksport af pryd fugle, fjerkrækød og fjerkræprodukter inkl. æg og ægprodukter. Der skal anvendes tillægscertifikat ved eksport af disse varer.

Yderligere information om ovenstående aktivitet:

Stephanie H. Mahrt

T +45 3339 4005 | M +45 6010 1491 | E sthm@lf.dk

DIX – elektroniske certifikater

Der har i november været afholdt en fysisk workshop om funktionaliteten af brugervejledninger til DIX med en snæver deltagerkreds. Tilbagemeldingen fra de deltagende virksomheder er overordnet positiv. Der udestår fortsat en del spørgsmål og detaljer, der skal findes hensigtsmæssige løsninger på. I forbindelse med udrulningen af systemet vil der komme et undervisningsforløb, hvor der vil være mulighed for en meget bredere deltagerkreds. FVST forventer at kunne påbegynde en testfase primo 2021, hvor nogle virksomheder vil blive inddraget som pilotvirksomheder. Hele systemet forventes at være i drift medio 2022.

Yderligere information om ovenstående aktivitet:

Maybritt Kiel Poulsen

T +45 3339 4476 | M +45 4025 3888 | E mkpo@lf.dk

Formål med projektet

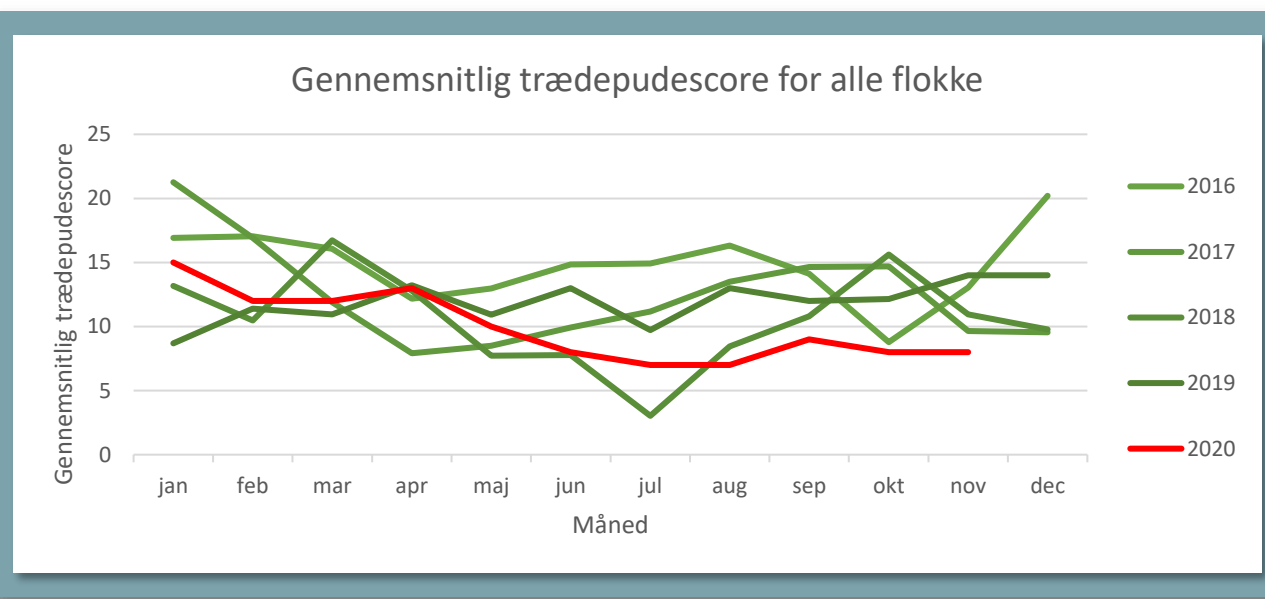
Dyrevelfærd i slagtefjerkræproduktionen er til stadighed i fokus både i branchen og i samfundet. Projektet har til formål at indsamle viden om dyrevelfærd hos slagtefjerkræ og videregive denne information for derigennem at lette implementering af nye tiltag og lovgivning samt at følge op på dyrevelfærdsmæssige forhold, således at slagtefjerkræproduktionen kan udvikles og samtidig tilgodese forholdene vedrørende dyrenes velfærd.

Projektet handler overordnet om at indhente viden og vejlede primærproduktionen og branchen i forhold, der vedrører dyrevelfærd samt at informere borgere og samfund om dyrevelfærd og generelle produktionsforhold hos slagtefjerkræ.

Seneste status på trædepudevurderinger i E-kontrollen

Trædepudevurderingerne ligger på et stabilt lavt niveau.

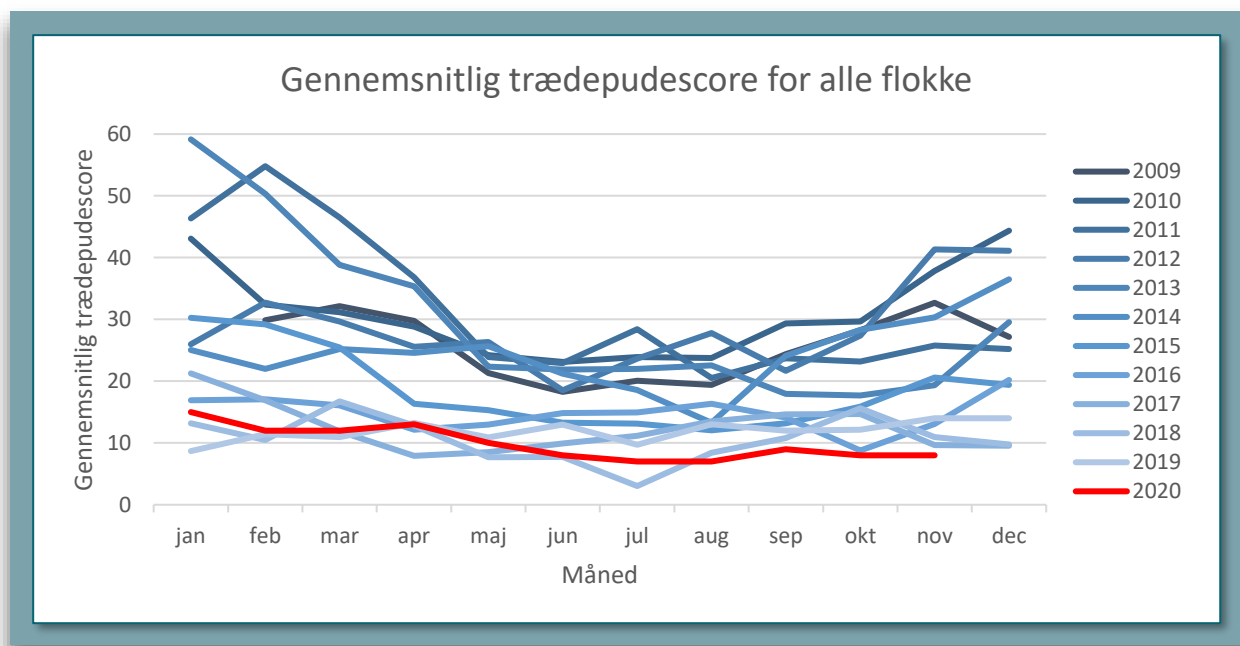
I de første måneder af 2020 lå resultatet af trædepudevurderingerne marginalt højere end på samme tid de foregående år. Dog stadig på et sammenligneligt niveau. I maj måned lykkedes det at knække kurven, og siden maj har den gennemsnitlige trædepudevurdering ligget på det laveste niveau nogensinde, se nedenstående figur.

Gennemsnitligt pointantal opnået i trædepudevurdering for alle slagtede flokke, registreret i E-kontrollen, år 2016 til 2020.

Det seneste årti har danske slagtekyllingeproducenter gjort en kæmpe indsats for at reducere forekomsten af trædepudesvidninger. I de første år så vi en markant reduktion i den gennemsnitlige trædepudescore, som det fremgår af nedenstående figur. Det lykkedes desuden at opnå et stabilt niveau hen over året og dermed undgå de markante sæsonudsving, som var en udfordring, da indsatsen mod trædepudesvidninger for alvor blev sat i gang.

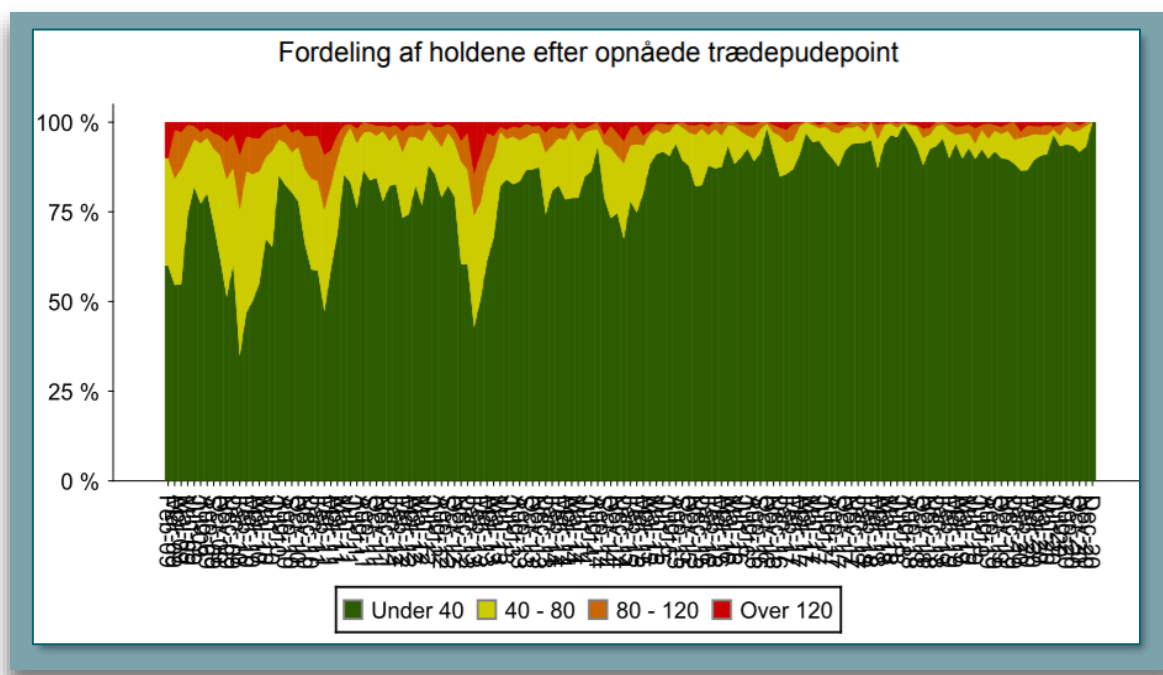
Siden 2016 har branchen haft succes med at fastholde det opnåede niveau og den gennemsnitlige trædepudescore opgjort pr hold, har ligget på mellem 11 og 15 point i de respektive år, uden variation i hhv. første og andet halvår. I 2020 er den gennemsnitlige score indtil videre på 10 point, til trods for et første halvår, der mindede om niveauet de foregående år. Fra juni til november er den gennemsnitlige trædepudescore helt nede på 8 point.

Gennemsnitligt pointantal opnået i trædepudevurdering for alle slagtede flokke, registreret i E-kontrollen, år 2009 til 2020.

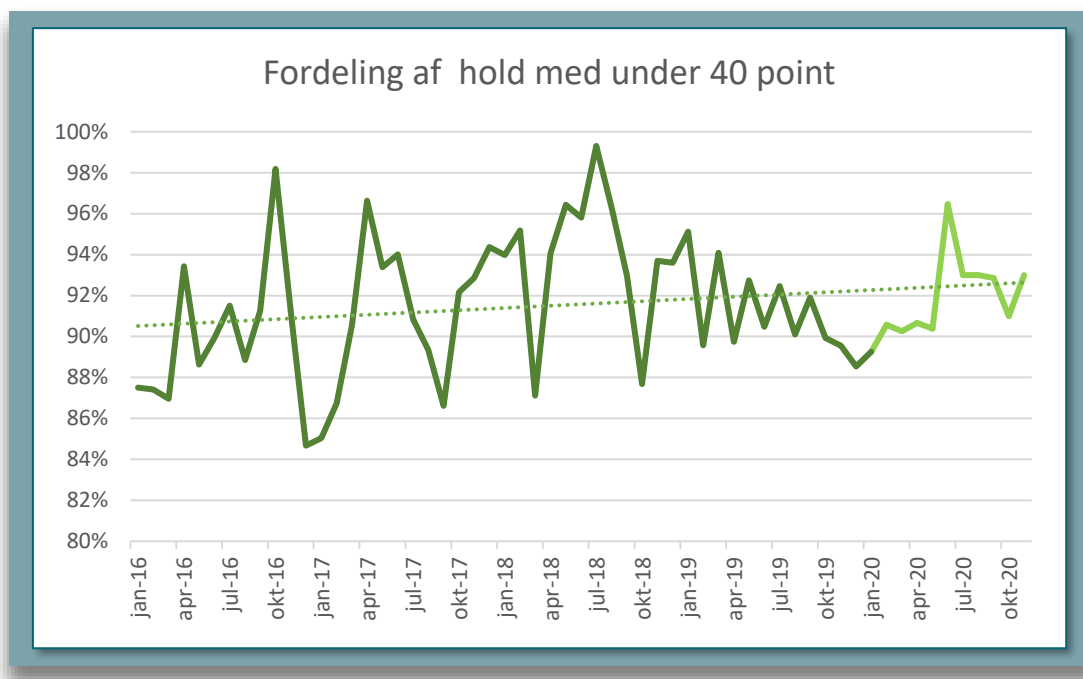
Følgende figur viser den procentvise fordeling af hold i E-kontrollen, der har fået henholdsvis under 40 point, mellem 40 og 80 point, mellem 80 og 120 point og over 120 point i perioden 1. februar 2009 til 14. september 2020. Her ses det, at langt størstedelen af flokke, der er slagtet i Danmark de senere år, er gået gennem trædepudevurderingen uden anmærkninger. De forholdsvis få flokke, der har fået en score på over 40 point, har primært ligget i kategorien 40-80 point, mens få flokke registreres i de alvorlige kategorier (over 80 point). Det historiske tilbageblik i figuren viser, hvordan problemet med trædepudesundhed er blevet mindre og mindre og nu holdes på et relativt stabilt, lavt niveau.

Fordeling af hold inden for hver af de fire kategorier. Figuren stammer fra E-kontrollen

Andelen af hold, der er gået igennem trædepudevurderingen helt uden anmærkninger – det vil sige med en trædepudescore på under 40 point – fremgår af nedenstående. Her kan vi se at der, trods et stabilt niveau siden 2016, er en stigning på den stiplede tendenslinje. Det betyder, at den generelle udvikling er, at flere hold går igennem trædepudevurderingen helt uden anmærkninger.

Der er dog variation i hvor stor en andel af holdene, der slipper igennem uden anmærkninger. I vinterhalvåret 2019/2020 så vi en længere periode, hvor kun omkring 90% af holdene scorede under 40 point. I sommeren er der igen set en stigning, og i juni måned gik 96% af alle hold, slagtet i Danmark, gennem trædepudevurderingen helt uden anmærkninger. Gennemsnitligt er 92% af alle hold i 2020 gået igennem trædepudevurderingen uden anmærkninger.

Andelen af slagtede flokke, der har gennemgået trædepudevurderingen uden anmærkninger (under 40 point)

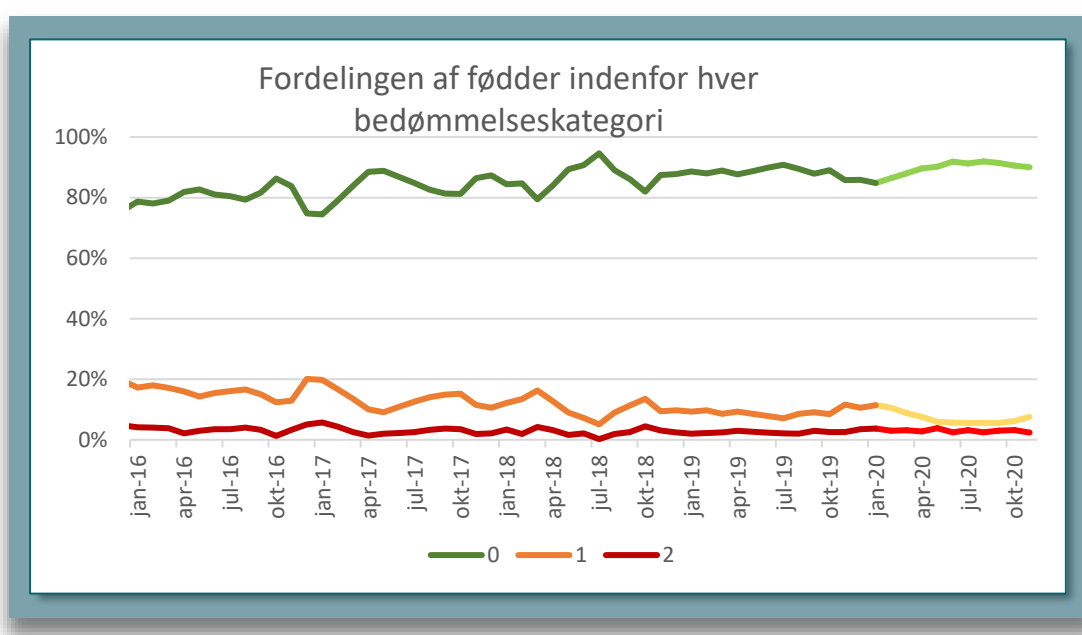
Fra hver flok, der slagtes på slagteriet, udtages 100 fødder til vurdering af trædepudesvidninger. Fødderne inddeles i tre kategorier, der her kaldes 0, 1 og 2.

Kategori 0 omfatter fødder uden trædepudesvidninger og giver 0 point.

Kategori 1 omfatter fødder med mindre alvorlige trædepudesvidninger og giver 0,5 point.

Kategori 2 omfatter fødder med alvorlige trædepudesvidninger og giver 2 point.

Af nedenstående figur ses det, at andelen af fødder i kategori 2 ligger stabilt på et lavt niveau. Mellem 2 og 4% af de fødder, der er blevet undersøgt inden for hver måned af 2020, er placeret i denne kategori. Andelen af fødder, der er placeret i kategori 1, svinger mellem 6 og 11%, opgjort pr. måned i 2020, mens andelen af fødder i kategori 0 har været mellem 85 og 92% for nævnte periode. Ser man på tendensen over perioden januar 2016 til august 2020, går det i den rigtige retning. En større andel af fødderne bliver vurderet til 0 point og har altså en god trædepudesundhed. Andelen af fødder med mindre alvorlige svidninger er faldende i perioden, mens andelen af alvorlige svidninger er stabilt i de 4,5 år, der er repræsenteret i grafen.

Andelen af undersøgte fødder, der er placeret i hhv. kategori 0, 1 og 2

Yderligere information om ovenstående projekt:

Rikke Koch Als

T +45 3339 4203 | M +45 6177 1896 | E rika@lf.dk

Data til type-2 korrektion af kyllingegødning i ny holdrapport

Formål med projektet

At gøre det nemmere for slagtekyllingeproducenten at anvende kyllingegødningen i markbruget på en måde, som optimerer planternes vækst og i sidste ende mindsker udvaskningen af fosfor til vandmiljøet.

Indhold

I projektet udvikles en produktionsstyringsrapport, der automatisk samler de oplysninger fra det enkelte slagtekyllingehold, som landmanden skal bruge til at estimere kyllingegødningens indhold af fosfor og kvælstof. Disse data kan herefter anvendes til at udføre en type-2 korrektion af kyllingegødningen. Rapporten henter relevante data fra databaserne KIK, ACQP og L&F E-kontrol og kan derefter trækkes ud af databasen og afleveres til planteavlskonsulenten og markstyringsprogrammet MarkOnline.

De data som skal samles i rapporten er:

- Antal dyr, slagtealder - Er allerede i KIK, ACQP og L&F E-kontrol.
- Foderforbrug - Er allerede i KIK, ACQP og L&F E-kontrol – men, landmanden skal indtaste, hvor meget der er tilbage i siloen af de enkelte foderpartier.
- Råprotein i færdigfoder – Skal overføres automatisk af foderleverandøren.
- Fosfor i færdigfoder – Skal overføres automatisk af foderleverandøren.
- Råprotein og fosfor i hel hvede – Skal beregnes i KIK, ACQP og L&F E-kontrol ud fra tabelværdier.

Effekten af den nye rapport er, at landmanden nemt kan overskue ændringer i fosfor og kvælstof i gødningen fra kyllingerne og derefter håndtere gødningen i henhold dertil. Det gavner markbruget, hvis man får et mere retvisende billede af hvor meget fosfor og kvælstof der findes i husdyrgødningen. Derudover vil landmanden med denne rapport kunne levere info om foderets klimaaftryk (Global Warming Potential) som også oplyses af foderleverandøren. Denne oplysning skal bruges til et klimaregnskab for landmandens kyllingeproduktion.

Baggrund

For at begrænse mængden af fosfor som udledes til vandmiljøet, er der indført et loft for hvor meget fosfor, markerne må tilføres via gødningen. Derfor er det nu både kvælstof- og fosforindholdet i en landbrugsbedrifts husdyrgødning, der bestemmer kravet til størrelsen på udspretningsarealet. På fjerkræbedrifter er det altid fosfor, der er i overskud i husdyrgødningen, og for fjerkræ gælder, at der maksimalt må spredes 35 kg fosfor pr. ha. pr. år. I særligt fosforfølsomme områder må der kun spredes 30 kg fosfor pr. ha.

Fosforloftet betyder, at det på mange fjerkræejendomme er nødvendigt at have meget store arealer til udspretning af fjerkrægødningen, - så store at der ikke er areal nok på ejendommen, og man må afsætte en stor del af gødningen udenfor bedriften, med deraf følgende omkostninger til transport og administration. Man har dog mulighed for at øge gødningsmængden der må spredes pr. ha, hvis man kan dokumentere, at der er lavere indhold af fosfor i bedriftens fjerkrægødning end de normtal der ses i Gødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 762 af 29/07/2019). Dokumentationen skal bestå af en såkaldt type-2 korrektion. Type-2 korrektionen for fosfor laves ved at dokumentere, hvor meget fosfor der tilføres med foderet og hvilken mængde fosfor, der bortføres med kødet.

Status

Status på projektet er, at Lyngsoe Systems arbejder på at gøre det muligt for landmanden at udtrække en excel rapport med data til type-2 korrektion af kyllingegødningens indhold af N og P.

Når rapporten er klar til brug, udsender SEGES en kort orientering og brugervejledning til alle producenter via FjerkræNyt.

Yderligere oplysninger om ovenstående projekt:

Jette Søholm Petersen, SEGES

T +45 2171 7715 | E jtp@seges.dk

Miljøregulering af slagtefjerkræproduktionen

Formål med projektet

Formålet med projektet er at være på forkant med kommende krav på miljøområdet og dermed kvalificere vidensgrundlaget for den strategiske rådgivning af primærproducenter og branchens rådgivere. Det sker ved at følge lovgivningsprocessen i EU og nationalt på miljøområdet meget tæt, så rådgivningssystemet hele tiden er opdateret på gældende og kommende regler.

Møde i Miljøfaggruppe Fjerkræ den 27. november

Én af aktiviteterne under projektet Miljøregulering af Slagtefjerkræproduktionen er at varetage sekretariatsfunktion for Miljøfaggruppe Fjerkræ.

Miljøfaggruppe Fjerkræ er et netværk for branchens rådgivere. Formålet er at sikre videndeling og koordinering af den faglige rådgivning om miljøgodkendelser af fjerkræproduktioner.

Finansieringen af sekretariatsfunktionen deles med Danske Æg, da deltagerne i faggruppemøderne rådgiver inden for både slagtefjerkræproduktion og ægproduktion.

Den 27. november var der møde i gruppen. Der var 11 deltagere fra 7 rådgivningsselskaber samt SEGES og Landbrug & Fødevarer.

På dagsordenen var bl.a. nye BAT-krav til fjerkræ- og svinebedrifter. BAT står for "bedste tilgængelige teknik" (eng. "Best Available Technique), og er et krav om, at større fjerkræ- og svinebrug skal sænke miljøbelastningen til et niveau, der svarer til anvendelsen af den bedste tilgængelige teknik. "Større" betyder i denne forbindelse (for fjerkræ) mere en 40.000 pladser til fjerkræ.

De nye BAT-krav skal være opfyldt senest 21. februar 2021. BAT kravene kan i sig selv være udfordrende. Men en anden væsentlig udfordring for fjerkræproducenterne er, at mange kommuner vælger at tage den eksisterende miljøgodkendelse op til revurdering i forbindelse med de nye BAT-krav.

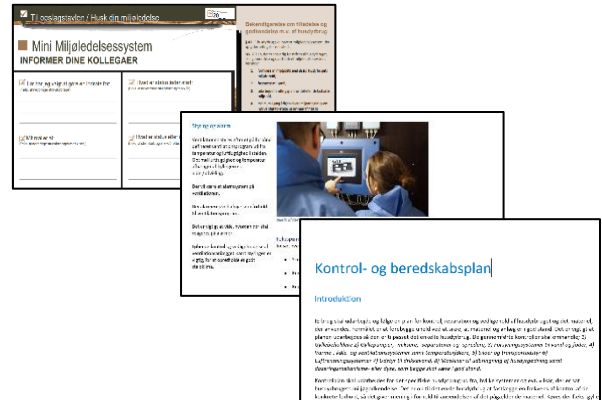
Diskussionen på mødet viste, at der er stor forskel på den kommunale praksis. I de kommuner, hvor det forløber bedst, kan kommunen stort set lave revurderingen ud fra oplysninger, de har i forvejen. Mere problematisk er de sager, hvor det ikke er teknisk eller økonomisk muligt at opfylde ammoniakkrav i forhold til naturområder i nærheden. Her skal kommunen, som sidste udvej, fastsætte en frist for, hvornår produktionen skal være afviklet. Også i den proces er der et stort element af kommunalt skøn.

Netop i sager, hvor der er et betydeligt element af skøn, er det værdifuldt at kunne videndele på tværs af landet og høre om erfaringer fra andre kommuner med håndtering af (i dette tilfælde) BAT-kravene og håndtering af revurderinger. Det er det, et forum som Miljøfaggruppe Fjerkræ, giver mulighed for.

Hjælp til selvhjælp for IE brug

Miljøledelse, oplæringsmateriale og kontrol- og beredskabs-planer til IE brug.

BAT er ikke kun emissionskrav. Det handler også om krav til management. Det er bl.a. et krav, at IE brug har miljøledelse, oplæringsmateriale for de ansatte, plan for regelmæssig kontrol af anlægget og en beredskabsplan. Der er udarbejdet forskelligt hjælpemateriale til rent praktisk at opfylde kravene. Det kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk eller ved at gå ind under de relevante afsnit i [husdyrvejledningen](#), hvor der er link til materialet.

Yderligere information om ovenstående aktivitet:

Henrik Bang Jensen

T +45 3339 4452 | M +45 4037 2632 | E hbj@lf.dk